ZEMELJSKA LEKARNA

Raziskovanje tal, kompostiranje in prenos znanja v podeželskih skupnostih Severne Makedonije

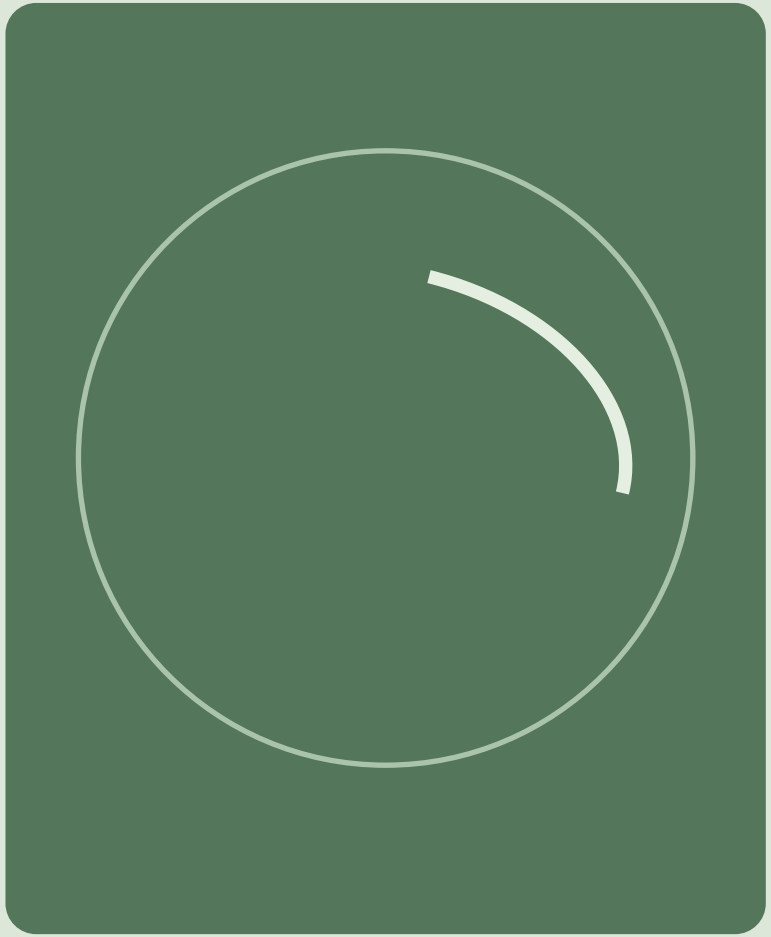

Ekipa PREMIK

Predlog triletnega projekta · 36 mesecev

Različne skupnosti, različne potrebe

Izhodišče predstavljajo ugotovitve projekta Harvesting Hope.

- Rodovitnost tal se med območji razlikuje.
- Na kmetovanje vplivajo dostop do vode, podnebne razmere in razpoložljivi viri.
- Posledice so lahko manjši pridelek, višji stroški in večja obremenitev gospodinjstev.
- Enaka rešitev zato ni nujno primerna za vse skupnosti.

Zemeljska lekarna

Praktičen raziskovalni model, ki povezuje srednjo šolo in gospodinjstva.

Raziskovanje

Analize tal, lokalnih organskih virov in preizkušanje različnih kompostnih mešanic.

Uporaba

Individualni načrti ter primerjalne grede za spremljanje učinkov komposta.

Prenos znanja

Dijaki in profesorji sodelujejo z gospodinjstvi pri uvajanju lokalnih rešitev.

Model temelji na obstoječi izobraževalni infrastrukturi in postopnem prevzemanju nalog v lokalnem okolju.

Od analize tal do lokalne uporabe

01

Analiza

Vzorčenje tal in pregled razpoložljivih virov ter raziskovanje potreb skupnosti

02

Načrt

Izbor in priprava kompostnih mešanic

03

Preizkus

Dve primerjalni gredi po 5 m^2

04

Spremljanje

Meritve kakovosti tal, pridelka, vode in stroškov

Izmerjene rezultate dijaki uporabijo za prilagajanje rešitev in nadaljnje raziskovanje.

Prenos znanja med partnerji

GRM Novo mesto in slovensko podjetje	Usposabljanje, tehnična podpora in materiali
SOU Orde Čopela, Prilep	Koordinacija, praktični pouk in raziskovalno delo
Dijaki	Meritve, kompostiranje, dokumentiranje in delo na terenu
Gospodinjstva	Soudeležba pri izvedbi, uporabi in vzdrževanju

Vzpostavitev in preizkušanje na šoli

September–avgust · meseci 1–12

OBDOBJE	AKTIVNOSTI
M1–M3 · sep–nov	Usposabljanje profesorjev; priprava protokolov, meritev in šolske zbirne točke.
M4–M6 · dec–feb	Začetek dela dijakov; izdelava prvega kompostnika in zbiranje biomase.
M7–M10 · mar–jun	Dokončanje treh kompostnikov; preizkusi mešanic in redne meritve.
M11–M12 · jul–avg	Analiza rezultatov, preverjanje komposta in priprava vključevanja gospodinjstev.

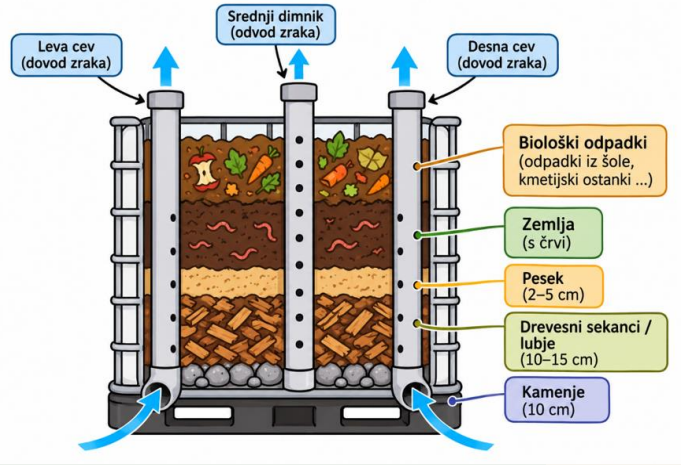

REZULTAT — **Tri šolske raziskovalne enote, prva usposobljena generacija in začetna zaloga komposta.**

Vključitev gospodinjstev v Lažanih

September–avgust · meseci 13–24

OBDOBJE	AKTIVNOSTI
M13 · september	Prvi sejem: predstavitev šolskega pilotnega projekta in rezultatov.
M14–M16 · okt–dec	Druga generacija dijakov; izbor 10 gospodinjstev in analize tal.
M17–M18 · jan–feb	Izobraževanje gospodinjstev ter priprava opreme in individualnih načrtov.
M19–M21 · mar–maj	Deset kompostnikov, šolski kompost in vzpostavitev primerjalnih gred.
M22–M24 · jun–avg	Spremljanje učinkov, individualni izvidi in primerjalno poročilo.

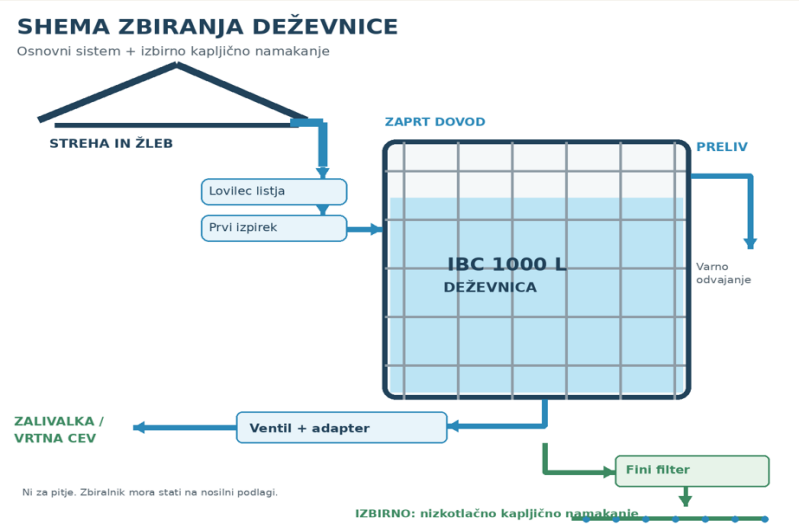

REZULTAT — **Deset gospodinjstev, deset kompostnikov, deset parov gred in prve meritve učinkov.**

Širitev v Korešnico in Trebišče

September–avgust · meseci 25–36

OBDOBJE	AKTIVNOSTI
M25 · september	Drugi sejem s predstavitvijo rezultatov iz Lažanov.
M26–M29 · okt–jan	Tretja generacija dijakov; 5 gospodinjstev v Korešnici in 5 v Trebištu.
M30 · februar	Izobraževanje odraslih, oprema in preverjanje zaloge zrelega komposta.
M31–M33 · mar–maj	Deset novih sistemov in primerjalnih gred; spremljanje vseh gospodinjstev.
M34 · junij	Zaključni sejem, rezultati in predstavitev potencialnim partnerjem.
M35–M36 · jul–avg	Končna evalvacija, finančna analiza, priročnik in načrt nadaljevanja.

REZULTAT

Skupno 20 gospodinjstev in 40 usposobljenih dijakov; dokumentiran model za nadaljevanje.

Terensko preizkušanje v treh skupnostih

SKUPNOST	OBSEG	IZVEDBA
Lažani	10 gospodinjstev	2. leto
Korešnica	5 gospodinjstev	3. leto
Trebište	5 gospodinjstev	3. leto

Vsako gospodinjstvo nameni 10 m^2 za dve primerjalni gredi po 5 m^2.

Kaj bomo spremljali?

Primerjava začetnega stanja z rezultati rednih meritev v triletnem obdobju.

Tla in kompost	Kakovost tal, zrelost in učinkovitost kompostnih mešanic
Pridelek in voda	Količina pridelka ter poraba vode na primerjalnih gredah
Stroški	Poraba umetnih gnojil in stroški gnojenja
Znanje in samostojnost	Usposobljeni dijaki in samostojna uporaba kompostnikov

Viri in partnerstva

Okvirni proračun triletnega projekta: 55.700 €.

- Obstoječa šolska infrastruktura in praktično izobraževanje.
- Prilagojeni rabljeni IBC-zbiralniki, lokalna biomasa in osnovna merilna oprema.
- Slovenska strokovna podpora predvsem v začetni fazi.
- Materialna ali finančna podpora podjetij, lokalnih ustanov in občin.

Kako se lahko projekt nadaljuje?

Šola

Uporaba opreme in rezultatov v nadaljnjem praktičnem izobraževanju novih generacij.

Gospodinjstva

Lastna proizvodnja komposta ter izmenjava izkušenj med sosedi.

Partnerji

Sodelovanje pri materialih, servisiranju, analizah in morebitni širitvi.

Letni sejmi povezujejo šolo, sodelujoče skupnosti, lokalne organizacije in podjetja.

ZEMELJSKA LEKARNA

Znanje in orodja za rešitve, prilagojene lokalni zemlji.

Raziskovanje · praktično učenje · sodelovanje z gospodinjstvi